

Заради това тя състави тукъ главенъ прѣдмѣтъ за търговѣж-тъ и за богатство-то на странж-тъ. Въ 1853 г. царевица-та до толкосъ плодъ дала, що-то го прѣсмѣтижли до 240 милліона доллары. Прѣвобытнѣй обитателъ на Америкж, Индіецъ-тъ знае да прави отъ царевицж-тъ бирж (пиво), нарѣченж *хиша*, а отъ сока на клончета-та ѣ изважда ракиж.

Като говоримъ за полезны-ты растенія на тукашнж-тъ странж, не бива да ся прѣмълчи за памука, кой-то съставя главенъ источникъ за благосъстояніе-то ѣ, а пакъ изобщо безъ него европейскы-ты и американскы-ты фабрики щяхъ да ся затворять и много хора поминѣка си отъ работж-тъ му трѣбуваше да замѣстять съ друго нѣщо.

Памукъ-тъ ако и да е прѣнесенъ въ Америкж изъ Азіж; но сега той тукъ тѣй много ся сѣе, що-то въ никоѣж землж го нѣма въ такѣво голѣмо количество. За да дадемъ понятіе за негово-то плодородіе, доста е да ся каже, че само въ Англіж ся внасятъ 2.500,000 тюка (денкове)!

Такывы сж дарбы-ты, кои-то накратко описахме, въ горящы-ты страны; сега нека прѣминежъ въ умѣренный и студены климаты за да ся запознаемъ божемъ отгорѣ отгорѣ съ тѣхнын оржднын мѣръ.

Една частъ отъ Европж ся намира въ умѣренный климатъ, а друга-та въ студены.

Число-то на полезны-ты растенія, които принадлежатъ собствено на Европж, е твърдѣ малко: защо-то найдобры-ты сж донесени въ неѣж извѣнъ, отъ други страны; какво-то: царевица, тютюнъ и барабой изъ Америкж; памукъ, оризъ и чярници — изъ Индіж; канси — изъ Персіж; а вышны и сливы — изъ Малж-Азіж и пр.

Отъ растенія-та, кои-то съставять главно богатство на Европж, сж хлѣбны-ты: пшеница, рѣжъ, овесъ, царевица, ячемикъ и пр.; а за жители-ты на сѣвернж Европж главна храна е овесъ, рѣжъ, барабой и ячемикъ. Но понеже тѣя растенія сж намъ ознаты, ные тѣхъ прѣмълчявамы и прѣминувамы на Сѣверъ. Студены поясъ ягко много ся характеризова съ сѣвернын еленъ, който за тукашны-ты страны има таково сжщо значеніе, какъ-то камила-та за африканскы-ты и азіатскы-ты пустыни. Какъ-то пустыни-ты безъ камиж-тъ, тѣй сжщо и полярны-тъ страны безъ елена.